

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان بهمان

دانشکده پرستاری و مامایی

مشخصات درس و مدرس

- عنوان درس : تحقیق در پرستاری
- نام و نام خانوادگی مدرس: دکتر مسعود خداویسی
- نوع و میزان واحد به تفکیک: نظری ۱ واحد عملی ۰/۵ واحد
- رشته و مقطع تحصیلی دانشجو: کارشناسی پرستاری
- مکان آموزش : دانشکده پرستاری و مامایی

هدف کلی:

آشنایی فراگیران با اصول، مفاهیم، روشهای انجام پژوهش در علوم پزشکی به گونه ای که قادر به طراحی یک پژوهش و نقد و بررسی پژوهشهای گذشته باشند.

شرح درس:

مروری بر اصول، مفاهیم و روشهای انجام پژوهش براساس سرفصل درس.

نحوه تدریس:

۱- واحد نظری (۱ واحد):

مطالب این قسمت در کلاس به صورت نظری توسط اساتید و بحث گروهی ارائه میگردد.

۲- واحد عملی (۱ واحد):

دانشجویان طبق هدف درس، ضمن انتخاب یک موضوع تحقیقاتی و تکمیل آن طبق مطالب ارائه شده، در زمان از قبل تعیین شده آن را ارائه خواهند داد.

وظائف دانشجویان:

از دانشجویان محترم انتظار می رود:

- ۱ - با توجه به آموزشهای ارائه شده سعی در گسترش معلومات خود از طریق مطالعه کتابخانه ای و اینترنتی نمایند.
- ۲ - در ارائه تکالیف خود از منابع علمی جدید و یافته های پژوهشهای انجام شده استفاده نمایند.
- ۳ - بطور منظم در کلاسهای درس حضور یافته و در مباحث علمی شرکت فعال داشته باشند.
- ۴ - در تاریخ مقرر تکالیف درس را ارائه نمایند.

تکالیف دانشجویان :

۱- واحد نظری :

الف - انجام تکالیف درسی

دانشجویان با جستجو در پایگاه های اطلاعاتی و انتخاب ۱۰ مقاله جدید مربوط به دو سال اخیر به سوالات مربوط به موضوع و عنوان پژوهش در خصوص مقالات انتخابی پاسخ داده؛ سپس به مطالعه و نقد یک مقاله انتخابی با توجه به سرفصل درس معین شده توسط اساتید پرداخته و در زمان مقرر در کلاس ارائه نمایند.

ب- شرکت فعال در Discussion Group:

دانشجویان ضمن مطالعه قبلی، موظفند در موضوعات مورد نظر که توسط اساتید با توجه به سرفصل درس معین شده و در زمان مقرر ارائه خواهد شد، در بحث گروهی شرکت فعال داشته باشند.

ج - شرکت در آزمون پایان ترم .

۲- واحد عملی:

الف - انتخاب عنوان و دفاع از عنوان:

دانشجویان موظفند پس از انتخاب یک عنوان پژوهشی مناسب، از عنوان انتخابی بر اساس بیان مسئله و مروری بر متون به شکل شفاهی در کلاس درس دفاع نمایند.

ب- ارائه شفاهی طرح پژوهشی:

دانشجویان موظفند پس از انتخاب یک موضوع تحقیقی، یک طرح پژوهشی در آن باره نوشته و در تاریخ مقرر به شکل شفاهی در کلاس درس ارائه نمایند.

ج- ارائه کتبی طرح پژوهشی:

دانشجویان موظفند طرح پژوهشی تکمیل شده را در تاریخ مقرر به طور کتبی حداکثر در ۱۰ صفحه تنظیم و در پایان ترم به اساتید مربوطه ارائه نمایند. فرم خام پروپوزال پایان نامه در سامانه مدیریت اطلاعات پژوهشی ژيرو دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی همدان قابل دانلود می باشد.

جدول زمانبندی ارائه درس روش تحقیق واحد نظری

جلسه	سرفصل (عنوان)	اهداف رفتاری	روش تدریس	مدرس
۱	معرفی درس و مروری بر کلیات و اصول روش تحقیق	۱- تحقیق را تعریف کند. ۲- هدف از انجام تحقیق را شرح دهد. ۳- اهمیت پژوهش را در حرفه فوریت های پزشکی مورد بحث قرار دهد. ۴- اصول روش های علمی تحقیق را شرح دهد. ۵- کلیات و پارادایم مطالعات کمی، کیفی و ترکیبی را مقایسه نماید. ۶- تحقیقات کاربردی و بنیادی را مقایسه نماید.	سخنرانی، بحث گروهی	دکتر خداویسی
۲	انتخاب موضوع، چهارچوب نظری-پنداشتی و مروری بر مطالعات	۱- معیارهای انتخاب عنوان را مورد بحث قرار دهد. ۲- منابع انتخاب عنوان را شرح دهد. ۳- خصوصیات عنوان مناسب را شرح دهد. ۴- اهمیت و نحوه نگارش بیان مساله را شرح دهد. ۵- اهمیت مروری بر متون را شرح دهد. ۶- مروری بر متون را در انواع تحقیقات کمی تحلیل و ارزیابی کند. ۷- در مراحل مختلف تدریس در بحث های گروهی فعالانه شرکت کند. ۸- انواع مقالات پژوهشی، طرح های تحقیقاتی و پایان نامه ها را مطالعه و نقد نماید.	سخنرانی، بحث گروهی	دکتر خداویسی
۳	اهداف، سوالات، فرضیه ها، پیش فرض	۱- انواع اهداف پژوهشی را بیان نماید. ۲- چگونگی تعیین اهداف پژوهش را توضیح دهد. ۳- چگونگی نگارش اهداف اصلی، فرعی و کاربردی پژوهش را شرح دهد. ۴- هدف از فرضیه را در مطالعات پژوهشی بیان نماید. ۵- طبقه بندی فرضیه ها را توصیف نماید. ۶- چگونگی تعیین فرضیه پژوهش را شرح دهد. ۷- چگونگی تعیین سوال پژوهش را شرح دهد.	سخنرانی، بحث گروهی	دکتر خداویسی

جلسه	سرفصل (عنوان)	اهداف رفتاری	روش تدریس	مدرس
		<p>۸- هدف از نوشتن پیش فرض را بیان نماید.</p> <p>۹- مناسبت موضوع و هماهنگ بودن اهداف، سوالات/فرضیات را در انواع تحقیقات کمی مورد نقد و بررسی قرار دهد.</p> <p>۱۰- در مراحل مختلف تدریس در بحث های گروهی فعالانه شرکت کند.</p> <p>۱۱- انواع مقالات پژوهشی، طرح های تحقیقاتی و پایان نامه ها را مطالعه و نقد نماید.</p>		
۴	جامعه، نمونه، روش های نمونه گیری، محیط پژوهش	<p>۱- جامعه پژوهش را شرح دهد.</p> <p>۲- تفاوت جامعه پژوهش و نمونه پژوهش را بیان نماید.</p> <p>۳- انواع روش های نمونه گیری (احتمالی و غیر احتمالی) را مورد بحث قرار دهد.</p> <p>۴- خطای نمونه گیری و تورش را مورد بحث قرار دهد.</p> <p>۵- محیط پژوهش را تعریف نماید.</p> <p>۶- در مراحل مختلف تدریس در بحث های گروهی فعالانه شرکت کند.</p> <p>۷- انواع مقالات پژوهشی، طرح های تحقیقاتی و پایان نامه ها را مطالعه نماید.</p>	سخنرانی، بحث گروهی	دکتر خداویسی
۵	متغیرها، روش سنجش آنها، روشهای گردآوری داده ها	<p>۱- تفاوت تعاریف نظری و عملی واژه ها را بیان نماید.</p> <p>۲- انواع متغیرهای پژوهش و مقیاس آنها را شرح دهد.</p> <p>۳- اهمیت پرسشنامه را به عنوان روش جمع آوری داده ذکر کند.</p> <p>۴- ویژگی های اصلی پرسشنامه ها را برشمارد.</p> <p>۵- اجزا یک پرسشنامه را توصیف نماید.</p> <p>۶- فواید و اشکالات پرسشنامه را به عنوان ابزار گرد آوری داده ها ذکر کند.</p> <p>۷- اهمیت مصاحبه را به عنوان روش جمع آوری داده ذکر کند.</p> <p>۸- بین سه سطح متفاوت ساختاری در مصاحبه تمایز قائل شود.</p> <p>۹- فواید و اشکالات مصاحبه را به عنوان ابزار گرد آوری داده ها ذکر کند.</p> <p>۱۰- اهمیت مشاهده را به عنوان روش جمع آوری داده ذکر کند.</p>	سخنرانی، بحث گروهی	دکتر خداویسی

جلسه	سرفصل (عنوان)	اهداف رفتاری	روش تدریس	مدرس
		۱۱- انواع روش های جمع آوری داده ها را مقایسه کند. ۱۲- در مراحل مختلف تدریس در بحث های گروهی فعالانه شرکت کند. ۱۳- انواع مقالات پژوهشی، طرح های تحقیقاتی و پایان نامه ها را مطالعه و نقد نماید.		
۶	اعتبار و اعتماد داده ها، روشهای تجزیه و تحلیل داده ها	۱- مفهوم روایی و پایایی را شرح دهد. ۲- روشهای تعیین اعتبار ابزار پژوهش را شرح دهد. ۳- روشهای تعیین اعتماد ابزار پژوهش را شرح دهد. ۴- روشهای تجزیه و تحلیل داده ها (آمار توصیفی و آمار استنباطی) را شرح دهد. ۴- در مراحل مختلف تدریس در بحث های گروهی فعالانه شرکت کند. ۵- انواع مقالات پژوهشی، طرح های تحقیقاتی و پایان نامه ها را مطالعه و نقد نماید.	سخنرانی، بحث گروهی	دکتر خداویسی
۷	مروری بر انواع مطالعات کمی	۱- انواع پژوهش های کمی (مطالعات توصیفی، مطالعات همبستگی، مطالعات مورد/شاهدی، مطالعات مقطعی، مطالعات طولی، مطالعات تجربی، کارآزمایی های کنترل شده تصادفی، مطالعات هم گروهی، مرور سیستماتیک و فراتحلیل) را مورد بحث قرار دهد. ۲- انواع پژوهش های کمی را با یکدیگر مقایسه نماید. ۳- در مراحل مختلف تدریس در بحث های گروهی فعالانه شرکت کند. ۴- انواع مقالات پژوهشی، طرح های تحقیقاتی و پایان نامه ها را مطالعه و نقد نماید.	سخنرانی، بحث گروهی	دکتر خداویسی
۸	اصول اخلاقی، نتیجه گیری و پیشنهادات، محدودیتها، کاربرد پژوهش	۱- اخلاق در پژوهش را تعریف کند. ۲- اصول اخلاقی در پژوهش های انسانی را مورد بحث قرار دهد. ۳- چگونگی تعیین محدودیت های پژوهش را ذکر نماید. ۴- چگونگی نتیجه گیری پژوهش را ذکر کند.	سخنرانی، بحث گروهی	دکتر خداویسی

جلسه	سرفصل (عنوان)	اهداف رفتاری	روش تدریس	مدرس
		<p>۵- پیشنهادات برای پژوهش های آتی را شرح دهد</p> <p>۶- کاربرد پژوهش های کمی در موقعیت های متفاوت را تحلیل کند.</p> <p>۷- در مراحل مختلف تدریس در بحث های گروهی فعالانه شرکت کند.</p> <p>۷- انواع مقالات پژوهشی، طرح های تحقیقاتی و پایان نامه ها را مطالعه و نقد نماید.</p>		

جدول زمانبندی ارائه درس روش تحقیق واحد عملی

جلسه	تاریخ	سرفصل (عنوان)	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدرس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
۹		انتخاب عنوان و دفاع از عنوان	<p>۱- ضمن آشنایی با منابع انتخاب موضوع پژوهش در فوریت های پزشکی، موضوعات پژوهشی را انتخاب نماید.</p> <p>۲- با استفاده از معیارهای اولویت دهی به پژوهش، موضوع مناسبی را انتخاب کند.</p> <p>۳- عنوان مناسبی برای طرح پژوهشی خود بنویسد.</p> <p>۴- با مرور متون بیان مسئله خود را تدوین نماید.</p> <p>۶- عناوین پژوهشی سایر دانشجویان را نقد نماید.</p>	<p>عملکرد</p> <p>عملکرد</p> <p>عملکرد</p> <p>عملکرد</p> <p>عملکرد</p>	ارائه دانشجویان، بحث گروهی، مشاوره با اساتید	دکتر خداویسی	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر	مطابق با جدول ارزشیابی دانشجویان
۱۰		ارائه شفاهی طرح پژوهشی	<p>۱- اهداف طرح پژوهشی خود را لیست نماید.</p> <p>۲- فرضیه ها یا سوالات پژوهش خود را تنظیم نماید.</p> <p>۳- جدول متغیرهای پژوهش خود را تکمیل نماید.</p> <p>۴- تعاریف نظری و عملی واژه های طرح تحقیقاتی خود را بنویسد.</p> <p>۵- مروری بر مطالعات طرح تحقیقاتی خود را بنویسد.</p>	<p>عملکرد</p> <p>عملکرد</p> <p>عملکرد</p> <p>عملکرد</p> <p>عملکرد</p>	ارائه دانشجویان، بحث گروهی، مشاوره با اساتید	دکتر خداویسی	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر	مطابق با جدول ارزشیابی دانشجویان

					<p>عملکرد ۶- طرح روش مطالعه خود را ذکر نماید.</p> <p>عملکرد ۷- جامه پژوهش خود را تعریف نماید.</p> <p>عملکرد ۸- نمونه پژوهش خود را تعریف نماید.</p> <p>عملکرد ۹- محیط پژوهش خود را تعریف نماید.</p> <p>عملکرد ۱۰- روش نمونه گیری و چگونگی تعیین حجم نمونه پژوهش خود را بیان نماید.</p> <p>عملکرد ۱۱- ابزار گردآوری داده های پژوهش خود را ذکر نماید.</p> <p>عملکرد ۱۲- اعتبار و اعتماد ابزار گردآوری داده های پژوهش خود را بیان نماید.</p> <p>عملکرد ۱۳- روش های تجزیه و تحلیل داده های پژوهش خود را ذکر نماید.</p> <p>عملکرد ۱۴- ملاحظات اخلاقی پژوهش خود را فهرست نماید.</p> <p>عملکرد ۱۵- محدودیت های احتمالی پژوهش خود را بیان نماید.</p> <p>عملکرد ۱۶- پروپوزال تحقیقاتی خود را تنظیم نماید.</p> <p>عملکرد ۱۷- پروپوزال تحقیقاتی سایر دانشجویان را نقد نماید.</p>			
مطابق با جدول ارزشیابی دانشجو	وایت برد، کامپیوتر	۲ ساعت	دکتر خداویسی	ارائه دانشجویان، مشاوره با اساتید	عملکرد ۱- مطابق با فرم خام پروپوزال پایان نامه دانشگاه علوم پزشکی همدان، پروپوزال پژوهشی خود را تنظیم نماید و به صورت کتبی ارائه نماید.	ارائه کتبی طرح پژوهشی		۱۱

شیوه نمره دهی

درصد امتیاز از کل	تعداد امتیاز	ارزشیابی دانشجو	ردیف
٪ ۱۰	۲	شرکت در بحث گروهی و ارائه تکالیف کلاسی	۱-
٪ ۲۵	۵	ارائه شفاهی طرح پژوهشی	۳-
٪ ۱۵	۳	ارائه کتبی طرح پژوهشی	۴-
٪ ۵۰	۱۰	امتحان پایان ترم	۵-
٪ ۱۰۰	۲۰	جمع	

منابع

- Burns, N., & Groves, S. Understanding Nursing Research. Philadelphia: W.B. Saunders. Last Edition.
- LoBiondo-Wood G & Haber J. Nursing Research: Methods and Critical Appraisal for Evidence-Based Practice. Elsevier, Inc. Last Edition.
- Polit, D., & Hungler, B. Beck, C. Essentials of Nursing Research: Methods, Appraisal, and Utilization. Philadelphia: lipincott. Last Edition.
- Polit, D.F & Beck C.T. Essentials of Nursing Research: Appraising Evidence for Nursing Practice. Wolters Kluwer. Last Edition.
- پولیت، بک، هانگلر. اصول روش تحقیق پرستاری: روش ها، ارزیابی و کاربرد. ترجمه ناهید دهقان نیروی و احمد علی اسدی نوقابی. اندیشه رفیع. آخرین چاپ.
- حجتی ح و همکاران. روش تحقیق و آمار در پرستاری، نشر جامعه نگر، ۱۳۹۵
- شریف نیا، سیدحمید؛ نظری، رقیه؛ سیدی، سیدجلیل. اصول تحقیق پرستاری پولیت - بک، نشر حکیم، ویرایش ششم، سال ۱۳۸۹